

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลสระแก้ว

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี
กรมส่งเสริมการเกษตร
พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล จัดทำขึ้นเพื่อให้รับทราบปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตำบลร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตร ที่เกิดจากความต้องการของชุมชน โดยมีการจัดทำให้ครอบคลุมตามประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ทุกด้าน เพื่อจัดทำเป็นแผนพัฒนาการเกษตร ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ บรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตร อย่างยั่งยืนต่อไป

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ต้องขอขอบคุณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หน่วยงานราชการต่างๆ และผู้นำท้องถิ่นทุกคนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น และผู้สนใจต่อไป

นายณัฐพงศ์ รอดเพชร

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสระแก้ว

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๑
๑.๓ สภาพภูมิอากาศ	๑
๑.๔ เส้นทางคมนาคม	๒
๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๒
๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๓
๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๖
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	๘
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๘
๒.๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๑๕
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๑๗
๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช ปศุสัตว์ ประมง)	๑๗
๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๑๗
๓.๓ พัฒนาพื้นที่ และทรัพยากรการเกษตร	๑๗
ภาคผนวก	๒๐
โครงการ	๒๑

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงแผนที่ชุดดิน ตำบลสระแก้ว	๖
ภาพที่ ๒ แสดงแผนที่พื้นที่ปลูกจริงซ้อนทับเขตความเหมาะสมการปลูกข้าว ตำบลสระแก้ว	๑๐
ภาพที่ ๓ แสดงวิธีการตลาดข้าวของตำบลสระแก้ว	๑๑
ภาพที่ ๔ แสดงวิธีการตลาดไม้ผลของตำบลสระแก้ว	๑๒
ภาพที่ ๕ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลสระแก้ว	๑๒

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒
ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่ส่งน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาสามชุก และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์ (คลอง มอ.) ของตำบลสระแก้ว แยกตามหมู่บ้าน	๓
ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลประชากรของตำบลสระแก้ว	๓
ตารางที่ ๔ แสดงรายชื่อสถานศึกษาของตำบลสระแก้ว ระดับประถมศึกษา	๔
ตารางที่ ๕ แสดงรายชื่อวิสาหกิจชุมชนตำบลสระแก้ว	๕
ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช	๗
ตารางที่ ๗ แสดงปฏิทินการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์	๙
ตารางที่ ๘ แสดงรายการและค่าใช้จ่ายในการผลิตพืช	๑๑
ตารางที่ ๙ ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๑๓
ตารางที่ ๑๐ การจัดทำ TOWS Matrix	๑๕
ตารางที่ ๑๑ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนา การเกษตรระดับตำบล	๑๘-๑๙

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

☆ ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลสระแก้ว

ตำบลสระแก้ว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๓๓,๓๒๑ ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลสนามคลี	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลบางกุ้ง	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลบ้านโพธิ์	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลพลับพลาไชย	อำเภออู่ทอง	จังหวัดสุพรรณบุรี

☆ ขอบเขตการปกครอง

ตำบลสระแก้ว แบ่งเขตการปกครองท้องที่ ออกเป็น ๙ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๑ บ้านเขาดิน	โดยมี นายวัชร ेमวงษ์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๒ บ้านเขาดิน	โดยมี นายสมเดช แดงวงศ์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๓ บ้านท่าเสด็จ	โดยมี นายเฉลิม หนูรัตน์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๔ บ้านปลายน้ำ	โดยมี นายพรชัย ช้อยสามนา	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๕ บ้านท่าว่า	โดยมี นางสาววรารักษ์ ลมูลจิตต์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๖ บ้านท่าเสด็จ	โดยมี นายณรงค์เกียรติ ต้นทนตนิต	ดำรงตำแหน่ง กำนัน
หมู่ที่ ๗ บ้านหนองปรือ	โดยมี นางโสภา ไกรพัฒน์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๘ บ้านหนองบอน	โดยมี นายบุญส่ง ปานจันทร์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๙ บ้านหลักเมตร	โดยมี นางสาวศิริพร เผล	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน

ปัจจุบัน ได้ยกระดับการปกครองจากเดิมเป็นเทศบาลตำบลท่าเสด็จ โดยมี นายสุทัศน์ ด้านตระกูล ดำรงตำแหน่ง นายกเทศมนตรีตำบลท่าเสด็จ

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มแลมีที่ดอนบางส่วนมีลำน้ำท่าว่าไหลผ่าน คลองหักโพธิ์ และมีคลองชลประทานที่ไหลผ่านหมู่บ้านและตำบลสระแก้วอยู่ในเขตของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโครงการสามชุก และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์ (คลองมะขามเฒ่า- อู่ทอง)

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

สภาพอากาศโดยทั่วไป จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านในเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้เกิดสภาพอากาศหนาวเย็น ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้เกิดอากาศร้อน ในเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน จะมีลมมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้เกิดฝนตกชุก

☆ สภาพภูมิอากาศ ปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิ

สภาพอากาศ อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณการกระจายตัวของฝนที่ตกในเขตตำบลสระแก้ว จะมีฝนตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ทั้งนี้จะมีฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน ระยะเวลาที่ฝนตกในท้องที่เป็นตัวกำหนดเพื่อใช้ประกอบในการปลูกพืชที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนที่ตกในแต่ละปี และปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา (๒๕๕๗-๒๕๖๑) มีปริมาณน้ำฝน ๘๒.๔๗ มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากที่สุดในปี ๒๕๕๙ มีปริมาณน้ำฝน ๙๐.๙๑ มิลลิเมตร และช่วงเดือน กรกฎาคม - ตุลาคม จะมีฝนตกมากที่สุด ทำให้เกษตรกรมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการทำการเกษตร

ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี เดือน	ปริมาณน้ำฝนที่ตก (มม.)				
	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)	๗๙.๔๘	๘๐.๐๕	๙๐.๙๑	๘๖.๗๓	๗๕.๒
๑. มกราคม	๐.๐	๑๑.๕	๔๘.๗	๑๔.๐	๐.๔
๒. กุมภาพันธ์	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๕.๓
๓. มีนาคม	๐.๐	๕๙.๔	๔๐.๒	๙๖.๙	๔๕.๐
๔. เมษายน	๗๖.๐	๑๐๐.๗	๐.๐	๑๙.๗	๑๐๕.๕
๕. พฤษภาคม	๓๘.๐	๘.๕	๑๑๕.๒	๒๕๔.๑	๑๓๗.๗
๖. มิถุนายน	๖๐.๒	๖๖.๑	๑๘๔.๙	๔๒.๔	๖๗.๙
๗. กรกฎาคม	๖๕.๘	๑๐๓.๓	๑๕๗.๐	๑๙๒.๒	๕๒.๔
๘. สิงหาคม	๑๕๑.๙	๑๐๙.๐	๑๐๐.๒	๓๒๐.๒	๘๒.๘
๙. กันยายน	๒๙๑.๗	๓๒๐.๔	๑๐๙.๙	๕๕.๙	๑๘๔.๓
๑๐. ตุลาคม	๑๓๘.๐	๑๑๐.๐	๒๔๕.๘	๓๐๔.๕	๑๘๖.๒
๑๑. พฤศจิกายน	๑๒๘.๙	๗๑.๗	๘๘.๔	๔๓.๘	๑๖.๓
๑๒. ธันวาคม	๓.๒	๐.๐	๐.๖	๓๑.๙	๑๘.๑

ข้อมูล : สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ปี ๒๕๖๒

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

ตำบลสระแก้ว มีเส้นทางคมนาคมที่ติดต่อกับอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๑ เส้นทาง คือ ถนนสายสุพรรณบุรี-ดอนเจดีย์ (สาย ๓๒๒) ระยะทางประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ผ่านหมู่ ๓,๖,๙ และถนน สาย สพ ๓๔๖๐ ซึ่งผ่าน หมู่ ๔,๖,๗

๑.๕ แหล่งน้ำ และระบบชลประทาน

- ▲ มีลำน้ำท่าว่า และคลองบึงกระเทียม (คลองหักโพธิ์) ไหลผ่าน
- ▲ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสามชุกและโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์ (คลอง มอ.) ของตำบลสระแก้ว แยกตามหมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่ส่งน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสามชุกและโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์ (คลอง มอ.) ของตำบลสระแก้ว แยกตามหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	โครงการชลประทาน	คลองส่งน้ำ	พื้นที่นาทั้งหมด
๑	สามชุก	๒ ขวา/ท่าว่า	๑,๖๒๖
๒	โพธิ์พระยา/สามชุก	๑ ขวา/ท่าว่า	๑,๖๘๔
๓	โพธิ์พระยา	๑ ขวา	๓,๐๕๙
๔	สามชุก	หักโพธิ์ (บึงกระเทียม)	๓,๓๓๙
๕	สามชุก	๒ ขวา/ท่าว่า	๑,๘๒๐
๖	สามชุก/ดอนเจดีย์	๒ ขวา/หักโพธิ์/ท่าว่า/ม.อ.๑๙	๓,๑๕๑
๗	ดอนเจดีย์	ม.อ.๑๙/ม.อ.๒๐	๓,๘๒๗
๘	สามชุก	๒ ขวา/หักโพธิ์	๒,๑๖๖
๙	สามชุก/ดอนเจดีย์	หักโพธิ์/ม.อ.๑๙	๑,๗๘๕
รวม			๒๒,๔๕๗

๑.๖ สภาพเศรษฐกิจ และสังคม

☆ ประชากร

จำนวนประชากรตามสถิติการทะเบียนราษฎร ณ เดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๒ มีประชากรทั้งสิ้น ๑๒,๕๗๔ คน แยกเป็นชาย ๖,๒๕๗ คน หญิง ๖,๓๑๗ คน จำนวนครัวเรือนรวม ๔,๐๕๓ ครัวเรือน

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลประชากรของตำบลสระแก้ว

หมู่บ้าน		จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
หมู่ที่ ๑	บ้านเขาดิน	๓๘๕	๖๕๑	๖๙๐	๑,๓๔๑
หมู่ที่ ๒	บ้านปากคลองเขาดิน	๔๙๗	๗๙๑	๘๒๔	๑,๖๑๕
หมู่ที่ ๓	บ้านท่าเสด็จ	๙๙๖	๑,๓๔๘	๑,๖๐๐	๒,๙๔๘
หมู่ที่ ๔	บ้านปลายน้ำ	๔๙๔	๗๙๘	๘๙๘	๑,๖๙๖
หมู่ที่ ๕	บ้านท่าว่า	๓๔๗	๔๔๓	๕๕๘	๑,๐๐๑
หมู่ที่ ๖	บ้านท่าเสด็จ	๗๑๓	๙๔๕	๑,๑๓๔	๒,๐๗๙
หมู่ที่ ๗	บ้านหนองปรือ	๔๑๘	๖๙๑	๗๒๙	๑,๔๒๐
หมู่ที่ ๘	บ้านหนองบอน	๒๐๖	๓๘๐	๓๘๒	๗๖๒
หมู่ที่ ๙	บ้านหลักเมตร	๒๐๗	๓๙๕	๔๑๑	๘๐๖
รวม		๔,๐๕๓	๖,๒๕๗	๖,๓๑๗	๑๒,๕๗๔

☆ การประปา

มีประปาใช้ทั่วครัวเรือน บางครัวเรือนใช้ระบบประปาส่วนภูมิภาค บางครัวเรือนใช้ประปาหมู่บ้าน ซึ่งมีประปาหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน

☆ ด้านการศึกษา

สถานศึกษาสอนชั้นอนุบาลถึงโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๕ แห่ง ดังนี้
 ตารางที่ ๔ แสดงรายชื่อสถานศึกษาของตำบลสระแก้ว ระดับประถมศึกษา

ที่	ชื่อสถานศึกษาในสังกัด สพฐ.	ที่ตั้ง	จำนวนครู (คน)	จำนวนครู อัตราจ้าง (คน)	นักการ ภารโรง (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)		
						ชาย	หญิง	รวม
๑	โรงเรียนวัดเขาดิน	หมู่ที่ ๒	๑๑	๓	๑	๙๙	๙๓	๑๙๒
๒	โรงเรียนวัดสามัคคีธรรม	หมู่ที่ ๔	๙	-	-	๕๘	๗๑	๑๒๙
๓	โรงเรียนบ้านท่าเสด็จ	หมู่ที่ ๖	๒๕	๒	๑	๒๔๙	๒๑๙	๔๖๘
๔	โรงเรียนบ้านหนองปรือ	หมู่ที่ ๗	๑๐	๒	๑	๖๓	๕๗	๑๒๐
๕	โรงเรียนบ้านหนองบอน	หมู่ที่ ๘	๓	๓	๑	๒๒	๑๙	๔๑
รวม			๕๘	๑๐	๔	๔๙๑	๔๕๙	๙๕๐

★ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน ๔ แห่ง ดังนี้

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเขาดิน
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสามัคคีธรรม
๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าเสด็จ
๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองปรือ

☆ ด้านการสาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระแก้ว
๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองปรือ

☆ ด้านประเพณี และวัฒนธรรม

ประชาชนมีประเพณีต่างๆ สืบทอดกันมายาวนาน และมีการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น

- ประเพณีสงกรานต์ ประชากรที่ไปประกอบอาชีพยังต่างถิ่นเมื่อถึงประเพณีสงกรานต์จะกลับมาทำบุญตักบาตร สงฆ์น้ำพระและรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ เพื่อขอพรจากญาติผู้ใหญ่
 - ประเพณีลอยกระทง จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒
 - วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา
- ซึ่งพุทธศาสนิกชนจะนิยมไปไหว้พระทำบุญ ฯลฯ

☆ ด้านศาสนา

ประชากรนับถือศาสนาพุทธเป็นหลัก มีศาสนสถานที่สำคัญ คือ วัด จำนวน ๖ วัด ได้แก่

- ◆ วัดภูเขาหิน
- ◆ วัดสามัคคีธรรม
- ◆ วัดสารภี
- ◆ วัดพุทธมงคล
- ◆ วัดสระแก้วศรีสรรเพชญ์
- ◆ วัดหลักเมตร

☆ องค์กร/สถาบันต่างๆ

ประวัติความเป็นมาของสมาชิกในชุมชน รูปแบบการตั้งถิ่นฐาน

ตำบลสระแก้ว เดิมเป็นชุมชนที่เรียกว่า บ้านท่าว่า ซึ่งเดิมเป็นตำบลท่าว่า และได้เปลี่ยนเป็นตำบลสระแก้ว ต่อมาหมู่บ้านได้เปลี่ยนจากท่าว่าเป็น ท่าเสด็จ ซึ่งสันนิษฐานได้ว่าสืบเนื่องจากเหตุการณ์ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ได้เคยเสด็จประพาสเมืองสุพรรณบุรี เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๕๑ และได้เสด็จประพาสมาที่สระน้ำศักดิ์สิทธิ์ ทั้ง ๔ ที่ตั้งอยู่ที่ท้องที่บ้านท่าเสด็จ ซึ่งมี ๔ สระ ชื่อ สระแก้ว สระคา สระยมนา สระเกศ และมีศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์เป็นสถานที่เคารพของชาวตำบลสระแก้ว โดยตำบลสระแก้วมีทั้งหมด ๙ หมู่บ้าน

ผู้นำตามธรรมชาติ กลุ่มตามธรรมชาติ

เกษตรกรตำบลสระแก้ว มีการรวมกลุ่มกันประมาณ ๕-๑๐ คน โดยมีหัวหน้ากลุ่ม ๑ คน ออกรับจ้างขนข้าวเปลือกหลังการเก็บเกี่ยว และยังรวมกลุ่ม ๓-๕ คน ออกรับจ้างฉีดยาฆ่าแมลงนาข้าว โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้รับงาน

☆ องค์กรในชุมชน

ตำบลสระแก้ว มีกลุ่ม/องค์กรต่างๆ เพื่อการพัฒนาและดูแลสังคม เช่น กลุ่มเกษตรกร, สถาบันเกษตรกร, วิสาหกิจชุมชน, อกม., อสม., อพพร., คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ, รวมทั้งผู้นำท้องถิ่น, เป็นต้น

☆ งานกลุ่มสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ ๕ แสดงรายชื่อวิสาหกิจชุมชนตำบลสระแก้ว

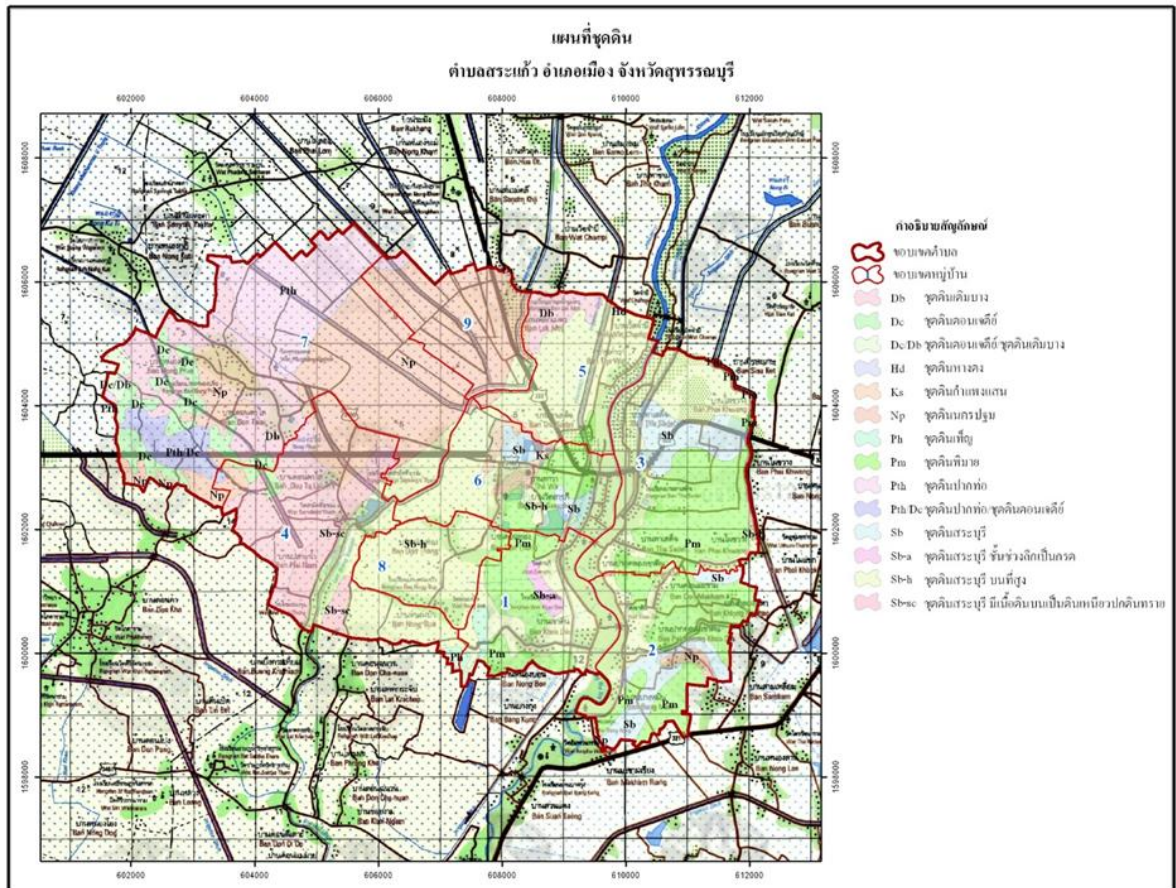
ที่	วิสาหกิจชุมชน	ที่ตั้ง			ผู้รับผิดชอบ
		เลขที่	หมู่	ตำบล	
๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรไม่ผลบ้านเขาหิน	๙๓/๑	๒	สระแก้ว	นายณัฐพงศ์ รอดเพชร
๒	วิสาหกิจชุมชนบ้านท้ายคลอง ๒๐ ดอนหญ้านาง	๕	๔	สระแก้ว	นายณัฐพงศ์ รอดเพชร
๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปวิสาหกิจชุมชนตำบลสระแก้ว	๑๓๙/๖	๖	สระแก้ว	นายณัฐพงศ์ รอดเพชร

๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

ลักษณะของดิน

ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มและเป็นที่ดอนบางส่วนมีทรัพยากรดินและน้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับการเพาะปลูกทำนา

ภาพที่ ๑ แสดงแผนที่ชุดดิน ตำบลสระแก้ว

ที่มา: สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี ๒๕๖๒

☆ ข้อมูลกลุ่มชุดดิน ความเหมาะสมของดินและคุณภาพดิน

ตำบลสระแก้ว มีชุดดินในพื้นที่ จำนวน ๑๒ ชุดดิน คือ ชุดดินเดิมบาง ชุดดินดอนเจดีย์ชุดดินทางดง ชุดดินกำแพงแสน ชุดดินนครปฐม ชุดดินเพ็ญ ชุดดินพืชม ชุดดินปากท่อ ชุดดินสระบุรี ชุดดินสระบุรี ชั้นล่างลึกเป็นกรด ชุดดินสระบุรี บนที่สูง และชุดดินสระบุรี มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปกดินทราย แต่และชุดมีความเหมาะสมในการปลูกพืช ดังนี้

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช

ชื่อชุดดิน	การจัดความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช			
	นาข้าว	พืชไร่	ไม้ยืนต้น	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์
เดิมบาง	มย.	มป.	มป.	มป.
ดอนเจดีย์	มม.	มย.	มย.	มย.
หางดง	มย.	มย.	มย.	มป.
กำแพงแสน	มม.	มย.	มย.	มป.
นครปฐม	มย.	มม.	มม.	มน.
เพ็ญ	มย.	มม.	มม.	มป.
พิมาย	มย.	มม.	มม.	มม.
ปากท่อ	มย.	มน.	มน.	มป.
สระบุรี	มย.	มม.	มม.	มม.
สระบุรี ชั้นล่างลึกเป็นกรด	มย.	มม.	มม.	มม.
สระบุรี บนที่สูง	มป.	มป.	มป.	มน.
สระบุรี มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปกดินทราย	มย.	มน.	มน.	มป.

หมายเหตุ: มย. คือ มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง

มป. คือ มีความเหมาะสมปานกลาง

มน. คือ มีความเหมาะสมน้อย

มม. คือ ไม่มีความเหมาะสม

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล

๒.๑.๑ สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่

๑. เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

- ◆ Young smart farmer จำนวน ๒ ราย
- ◆ Smart farmer ๓๕ ราย ประกอบด้วย
 - อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน
 - สมาชิกแปลงใหญ่ทั่วไปไม้ผล (มะม่วง) ต.สระแก้ว

๒. ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

ดิน หากพิจารณาคุณสมบัติของดินทั้งทางกายภาพและเคมี เช่น เนื้อดินเป็นดินเหนียว มีความสามารถในการอุ้มน้ำดี ชนิดของดินและปริมาณแร่ธาตุในตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เหมาะสมกับการปลูกพืช ดังนี้

๑. การทำนาข้าว
๒. การเพาะปลูกไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชอื่นๆ

แหล่งน้ำ ประกอบด้วยแม่น้ำที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อระบบนิเวศและภาคการเกษตร เช่น ลำน้ำท่าว่า คลองบึงกระเทียม (คลองหักโพธิ์) นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำชลประทานสำคัญจำนวน ๓ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา
๒. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสามชุก
๓. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์ (คลองมะขามเต่า-อุททอง)

การกสิกรรม พื้นที่ตำบลสระแก้วเหมาะสมแก่การทำการเกษตร โดยเฉพาะการปลูกข้าว เนื่องจากเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแหล่งน้ำชลประทาน และเหมาะแก่ปลูกไม้ผล เช่น มะม่วง และพืชอื่นๆ

ปศุสัตว์ ตำบลสระแก้วมีเกษตรกรเลี้ยงปลาน้ำจืด เช่น ปลานิล ปลาดุก ปลาสร้อย ฯลฯ มีปศุสัตว์ เช่น ฟาร์มหมู เลี้ยงวัว เลี้ยงไก่พื้นบ้าน ฯลฯ ซึ่งเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ

๓. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น

ตำบลสระแก้ว มีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปวิสาหกิจชุมชนตำบลสระแก้ว ที่ผลิตสินค้า อาทิเช่น ขนมหวาน น้ำพริก ขนมหขี้เี่ยว และอื่นๆ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งผลิตมะม่วงที่สำคัญ ซึ่งจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนในชื่อ “กลุ่มเกษตรกรไม้ผลบ้านเขาหิน” (แปลงใหญ่ทั่วไปไม้ผล (มะม่วง) ต.สระแก้ว) ซึ่งผลิตมะม่วงนอกฤดู และมีกลุ่มเกษตรกร ที่แปรรูปสินค้าข้าวเพื่อสุขภาพ อาทิเช่น ข้าวไรซ์เบอร์รี่, ข้าว กข.๔๓ เป็นต้น

๔. สินค้าเกษตรที่สำคัญ

ลักษณะสภาพพื้นที่

ตำบลสระแก้วมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มและมีบางส่วนเป็นที่ดอน เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตร และมีพื้นที่ในเขตความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๕,๐๖๕ ไร่ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของตำบล โดยเป็นพื้นที่ทำนา ๒๒,๔๕๗ ไร่

ปฏิทินการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

ตารางที่ ๗ แสดงปฏิทินการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

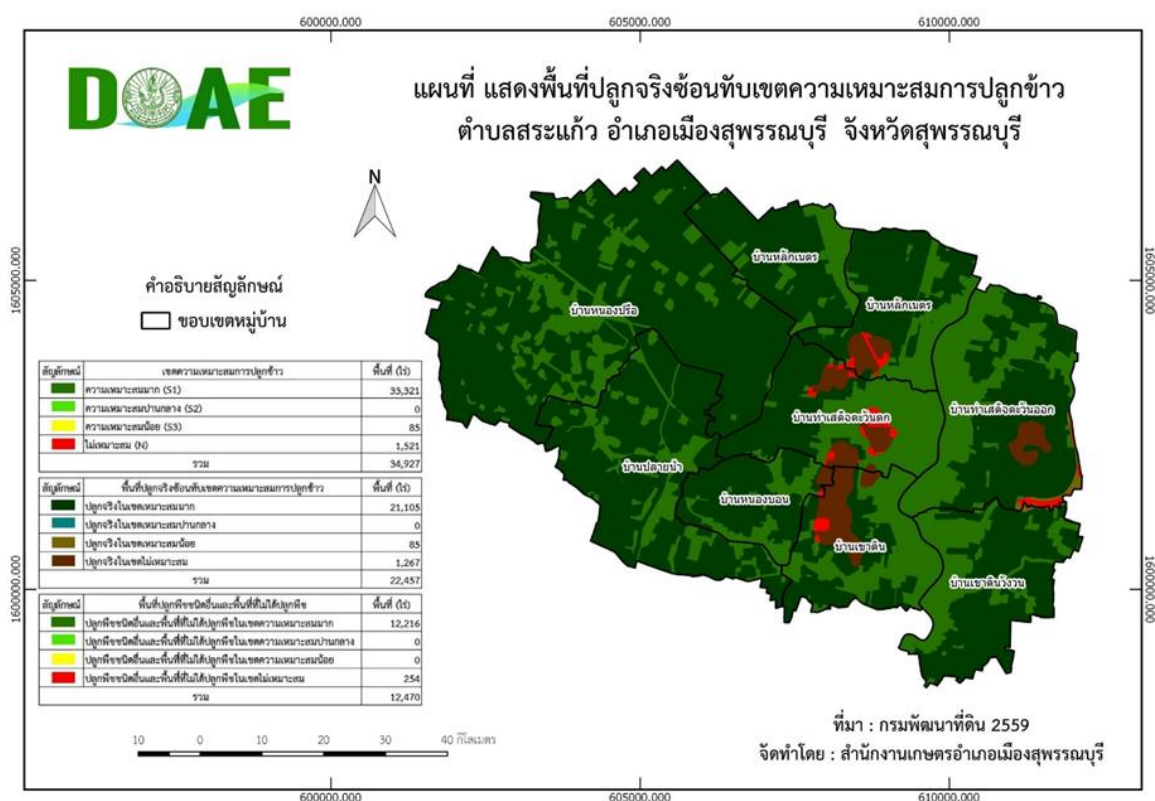
พืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
ข้าว				→	←					→	←		๑-๙
พืชผัก	←											→	๑-๙
ไม้ผล	←											→	๑-๙
ประมง	←											→	๑-๙
ปศุสัตว์	←											→	๑-๙

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลสระแก้ว มีดังนี้

๑. ข้าว

ตำบลสระแก้ว มีเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกข้าวเป็นอาชีพหลักโดยแบ่งฤดูกาลผลิตออกเป็น ๒ ฤดู คือฤดูข้าวนาปรัง และฤดูข้าวนาปี โดยเกษตรกรจะเริ่มฤดูกาลผลิตในฤดูนาปรังซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายนของทุกปี และเริ่มฤดูกาลผลิตในฤดูนาปีซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมของทุกปี ซึ่งเกษตรกรจะปลูกข้าวพันธุ์ กข.๓๑, กข.๔๑, กข.๔๗, กข.๖๑ ปทุมธานี ๑, พิษณุโลก ๒ ฯลฯ ซึ่งพันธุ์ที่เกษตรกรนิยมปลูกเป็นส่วนใหญ่คือพันธุ์ กข.๔๑ โดยใช้น้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสามชุก โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์ (คลองมะขามเฒ่า-อุ้มทอง) มีผลผลิตข้าวเฉลี่ยไร่ละ ๘๕๐ กิโลกรัม

ภาพที่ ๒ แสดงแผนที่พื้นที่ปลูกจริงซ้อนทับเขตความเหมาะสมการปลูกข้าวตำบลสระแก้ว

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๒๕๖๒

๒. ไม้ผล

ไม้ผลส่วนใหญ่ที่ปลูกในตำบลสระแก้วส่วนใหญ่จะเป็นมะม่วง โดยปลูกหลากหลายสายพันธุ์ เช่น เที่ยวเสวย, น้ำดอกไม้สีทอง, น้ำดอกไม้เบอร์ ๔, โชคอนันต์, มั่นเดือนแก้ว และพันธุ์อื่นๆ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่จะนิยมปลูกพันธุ์น้ำดอกไม้ และเที่ยวเสวย ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๘๕๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม

๓. พืชผัก

พืชผัก ตำบลสระแก้ว มีการเพาะปลูกพืชผักที่สำคัญดังนี้

(๑) ตำบลสระแก้วมีเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกพืชผักหลากหลายชนิด อาทิเช่น พริก, ถั่วฝักยาว, ฝักบัว, มะเขือ, ข่า ฯลฯ โดยเกษตรกรสามารถปลูกพืชผักได้ทั้งปีตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่

ต้นทุนการผลิต

การผลิตพืชเศรษฐกิจของเกษตรกรตำบลสระแก้ว ที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว, ไม้ผล, พืชผัก โดยมีรายละเอียดแสดงรายการและค่าใช้จ่ายในการผลิตพืช ดังนี้

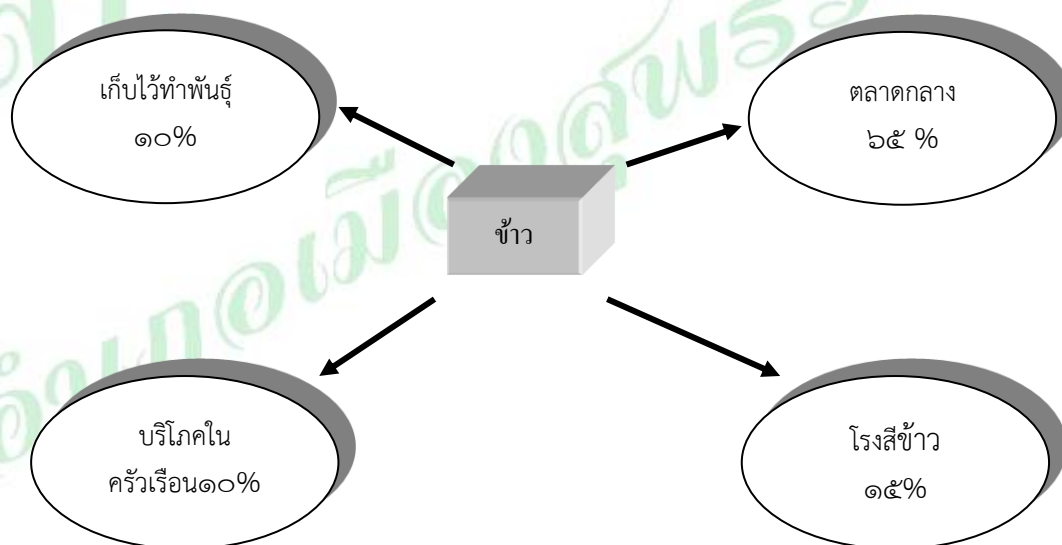
ตารางที่ ๘ แสดงรายการและค่าใช้จ่ายในการผลิตพืช

รายการ	ค่าใช้จ่ายในการผลิตแต่ละขั้นตอนของพืชแต่ละชนิด (บาท/ไร่)		
	ข้าว	มะม่วง	พืชผัก
การเตรียมดิน	๖๕๐	๔๐๐	๔๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์	๔๕๐	๑,๒๕๐	๕๐๐
- สารกำจัดวัชพืช	๓๕๐	๑๐๐	๑๐๐
- สารเคมีกำจัดแมลง / โรค	๑,๐๕๐	๒๐๐	๑,๐๐๐
- น้ำมัน	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐
- เก็บเกี่ยว/ขนส่ง	๖๒๐	๓๐๐	-
- ค่าเช่า	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
- สารบังคับ	-	๕๐๐	-
- ฟาง	-	-	๑๐๐
- ไม้ลวก	-	-	๒๐๐
- ปุ๋ย	๖๐๐	๘๐๐	๘๐๐
- อื่น ๆ	-	๒๐๐	๒๐๐
ค่าแรงงาน	๕๒๐	๓๐๐	๑,๕๐๐
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	๕,๕๔๐	๕,๒๕๐	๖,๑๐๐

ข้อมูลการตลาด (วิธีการตลาด: แหล่งรับซื้อผลผลิต)

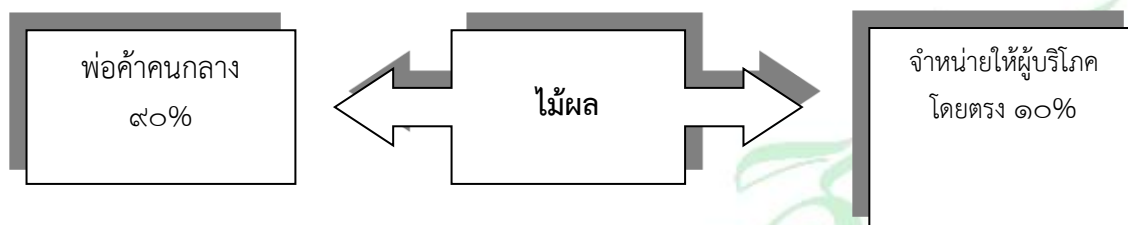
๑.) วิธีการตลาดข้าว การจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติดังนี้ หลังจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิต ส่วนหนึ่งนำไปจำหน่ายให้กับโรงสีโดยตรง และบางส่วนเกษตรกรจะเก็บไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน และเก็บไว้เป็นพันธุ์ข้าวในการปลูกข้าวในฤดูต่อไป

ภาพที่ ๓ แสดงวิธีการตลาดข้าวของตำบลสระแก้ว

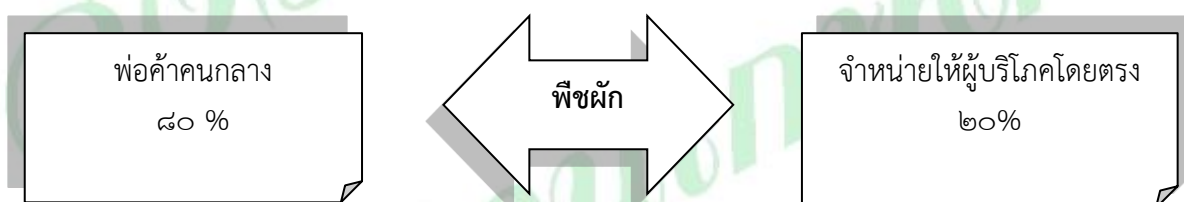
๒.) **วิธีการตลาดไม้ผล** เกษตรกรจะจำหน่ายผลผลิต โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติดังนี้ เมื่อถึงช่วงที่ผลผลิตสามารถเก็บเกี่ยวได้จะมีพ่อค้าคนกลางจะมารับซื้อผลผลิตถึงหน้าสวนและบางส่วนเกษตรกรจะนำไปจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคในพื้นที่โดยตรง

ภาพที่ ๕ แสดงวิธีการตลาดไม้ผลของตำบลสระแก้ว

๓.) **วิธีการตลาดพืชผัก** เกษตรกรจะจำหน่ายผลผลิตโดยมีขั้นตอนและรูปแบบดังภาพที่ ๕ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลสระแก้ว โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติดังนี้ พ่อค้ารับซื้อที่แปลงเกษตรกรจำหน่ายต่อพ่อค้าคนกลาง จำหน่ายต่อพ่อค้าขายปลีกจึงถึงมือผู้บริโภค และเกษตรกร นำไปจำหน่ายเองราคาซื้อขายีตราตลาดกลางกรุงเทพ มีการจ่ายเงินวันเว้นวัน หรือตามแต่จะตกลงกัน

ภาพที่ ๕ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลสระแก้ว

๒.๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหา แนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๙ ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ดิน ๒. น้ำ	ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ น้ำท่วม/แล้ง	ปรับปรุงบำรุงดิน -	ทุกหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้าน	๑ ๒
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ) ๑. ราคา ๒. แหล่งรับซื้อ	ราคาผลผลิตต่ำ(ข้าว) ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต (พืชผัก,ผลไม้)	นโยบายภาครัฐ เพิ่มช่องทางการขายสินค้าเกษตร	ทุกหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้าน	๑ ๒
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. เกษตรกรรายเดี่ยว	ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกร	จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	ทุกหมู่บ้าน	๑
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. ขายผลผลิตในรูปแบบสด	ความเสียหายของผลผลิต การเกษตรสูง	แปรรูปผลผลิตให้มีความ หลากหลาย	ทุกหมู่บ้าน	๑

ลำดับความสำคัญของปัญหาชุมชน

- ปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ
- ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพการเกษตรบางฤดู บางพื้นที่
- ขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพทางการเกษตร
- ขาดความรู้ด้านการจัดการ และพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร
- รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

แนวทางพัฒนาชุมชน

- ส่งเสริมและสนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดิน
 - เน้นการพัฒนาคุณภาพผลผลิต และประสิทธิภาพการผลิต ให้ได้ผลตอบแทนสูง มีคุณภาพ
 - ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ในด้านการผลิต การแปรรูป การจำหน่าย สินค้าเกษตร
- ในพื้นที่ ลักษณะการมีส่วนร่วมของเกษตรกรให้มากที่สุด
- ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้การจัดการไร่นาสวนผสมและเกษตรผสมผสานทั้ง ๓ ด้าน พืช ประมง
- ปศุสัตว์
- ส่งเสริมและประสานงานจัดหาแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นา
 - ส่งเสริมการรวมกลุ่มติดต่อแหล่งงบประมาณสนับสนุนกลุ่ม

๒.๒ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๑๐ การจัดทำ TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. พื้นที่เหมาะต่อการทำการเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน ส๑	๑. เกษตรกร w๑ - สูงวัย - ขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพ และขาดความรู้ด้านการวางแผนการผลิตและการตลาด - ไม่ให้ความสำคัญต่อมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย - กิจกรรมรายเดียว
	๒. มีเกษตรกรต้นแบบ และศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่ ส๒	๒. ต้นทุนการผลิตสูง (แรงงาน/ปัจจัยการผลิต) w๒
	๓. การคมนาคมขนส่งสะดวก ติดกับเส้นทางคมนาคมหลัก (ถนนมาลัยแมน ๓๒๑) ส๓	๓. กลุ่มเกษตรกรทั่วไปมีการรวมกลุ่มกันแต่มีการดำเนินกิจกรรมที่ไม่ต่อเนื่อง w๓
	๔. มีกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ ส๔	๔. มีเงินทุนประกอบอาชีพไม่เพียงพอ และมีหนี้สินครัวเรือน w๔
	๕. ผู้นำท้องที่/ผู้นำท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านการเกษตร ส๕	
	๗. มีแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าวในพื้นที่ (ลานตาก/จุดรับซื้อ) ส๖	
โอกาส (O)	SO : กลยุทธ์เชิงรุก (ใช้จุดแข็งเอาชนะโอกาส)	WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข (เอาชนะจุดอ่อนโดยใช้โอกาส)
๑. นโยบาย มาตรการภาครัฐ และการสนับสนุนจากเอกชน ๑๑	๑. ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning) ส๑๑๑	๑. สนับสนุนการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF) w๑๑๑
๒. เกษตรกรสามารถมีโอกาสดำเนินค้า และข่าวสารทางเทคโนโลยี ๐๒	๒. ส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมการตลาดด้านการผลิต ส๒๐๒, ส๔๐๓	๒. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน w๒๐๒
๓. มีแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อการเกษตร ๐๓	๓. ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกร และศูนย์ข้าวชุมชน ส๔๐๑	๓. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า w๑w๒๐๑
๔. ความต้องการอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น ๐๔	๔. ส่งเสริมให้มีศูนย์กลางการผลิตสินค้าและแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย ส๑s๗๐๑๐๒	๔. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน w๑๐๑
ภัยคุกคาม (T)	ST : ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค)	WT : ยุทธศาสตร์เชิงรับ (ลดจุดอ่อนหลีกเลี่ยงอุปสรรค)
๑. การแข่งขันของตลาดสินค้าเกษตรที่สูงขึ้น t๑	๑. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน ส๑t๑-t๒	๑. สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม w๑๐t๑
๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่คงที่ และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น t๒	๒. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร ส๔t๑t๔	๒. สร้างความเข้าใจให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม การวางแผนการผลิตและการตลาด w๑t๒
๓. การเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ชุมชนเมือง ขาดแคลนแรงงาน/ค่าแรงเพิ่มสูงขึ้น t๓	๓. พัฒนาเกษตรกรให้เป็น smart farmer และ smart farmer ต้นแบบ ส๑t๓ ส๑t๑	๓. สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลด้านการบริหารจัดการภัยธรรมชาติ (ระบบเตือนภัย) w๑t๔
๔. ภัยธรรมชาติ t๔	๔. บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีในการวางแผนการผลิต ส๑t๑-๒	
๕. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายเกษตร t๕	๕. พัฒนาระบบข้อมูลด้านภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ ให้ถูกต้องแม่นยำ ส๑t๕	

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑. ส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมการเกษตรอุตสาหกรรม
๒. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร
๓. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวิถีเกษตร
๔. พัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและมีแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๑. สนับสนุนการสร้างทายาทเกษตรกร (YSF)
๒. เชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน
๓. ยกระดับการจัดการองค์ความรู้ของชุมชน
๔. สนับสนุนการ ยกระดับการทำการเกษตรปลอดภัย
๕. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน
๒. ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร
๓. พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรมืออาชีพ
๔. พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ
๕. เตรียมป้องกันปัญหาด้านค่าจ้างแรงงานสูง

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๑. สนับสนุนการเข้าถึงระบบเตือนภัยชุมชน
๒. สร้างความเข้าใจเพื่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการวางแผนการผลิต/การรวมกลุ่ม
๓. สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๓.๑.๑ ข้าว

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุน การผลิตพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน
- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ
 - กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร
 - โครงการที่ ๑ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ วิสาหกิจชุมชน

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ สนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน
- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ
 - กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร
 - โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง
- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ
 - กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
 - โครงการที่ ๑ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

ตารางที่ ๑๑ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ								ผู้รับผิดชอบ		
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕	
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.		งาน	งปม.
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๑. โครงการลด ต้นทุนการผลิต ข้าวตาม กระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร	๑. เพื่อให้เกษตรกร ได้เรียนรู้เทคโนโลยี การผลิตข้าวและการ ลดต้นทุนการผลิต ๒. เพื่อพัฒนาการ ผลิตสินค้าให้มี ประสิทธิภาพและ มาตรฐาน	๓๐ คน/ปี	ศพท. เครือข่าย ต. สระแก้ว	๑.ประชาสัมพันธ์และ ชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับ สมัครเกษตรกรเข้า ร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัด กระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร) ๔. ติดตามและ ประเมินผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ	-	-	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	สนง.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี
พัฒนา เกษตรกร / กลุ่ม/องค์กร	๑.โครงการพัฒนา ศักยภาพวิสาหกิจ ชุมชน	๑. เพื่อสนับสนุนกลไก การทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถ ขับเคลื่อนการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ๒. เพื่อส่งเสริมการ ประเมินศักยภาพและ จัดทำแผนพัฒนา กิจการของวิสาหกิจ ชุมชน	๒๕ คน	วิสาหกิจชุมชนกลุ่ม แปรรูปวิสาหกิจชุมชน ตำบลสระแก้ว	๑. พิจารณาคัดเลือก วิสาหกิจชุมชน ๒. ประเมินศักยภาพ ๓. จัดกิจกรรมพัฒนา ๔. ประเมินศักยภาพ กิจการอีกครั้งเมื่อ สิ้นสุดกิจกรรม	-	-	๒๕ คน	๙,๘๙๕	๒๕ คน	๙,๘๙๕	๒๕ คน	๙,๘๙๕	๒๕ คน	๙,๘๙๕	สนง.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาพื้นที่ และ ทรัพยากร การเกษตร	๑.โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง ๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๒๐ คน	ศพก. เครือข่าย ต.สระแก้ว	๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร) ๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	-	-	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	สนง.กษอ.เมืองสุพรรณบุรี

ภาคผนวก

๑. ชื่อโครงการ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชอาหารหลักที่สำคัญของประเทศไทย ในการปลูกข้าวของไทยนั้นมีพันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูกอยู่มากมาย การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดีเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยไม่ต้องเพิ่มทุนการผลิตในส่วนที่ไม่คุ้มค่ากับการลงทุนทั้งนี้หากได้พันธุ์ข้าวที่ดีย่อมส่งผลในการเพิ่มผลผลิตข้าวต่อไร่สูง มีคุณภาพเมล็ดมาตรฐาน คุณสมบัติในการต้านทานโรคและแมลงศัตรูข้าวได้ดี มีคุณค่าทางโภชนาการสูงเป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั่วไป จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ข้าว โดยการคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่ดี เหมาะกับพื้นที่ ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกร ผู้ปลูกข้าวสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้ดี

ในปัจจุบันเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตทางด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยเกษตรกรหันมาใช้สารเคมีเป็นส่วนใหญ่โดยไม่คำนึงความปลอดภัย ต่อผู้ผลิต และตัวผู้บริโภคเอง ส่งผลให้มีสุขภาพชีวิตที่ต่ำลง เนื่องจากได้รับสารเคมีสะสมเข้าไปในร่างกายมากจนมากเกินไป อีกทั้งปัจจัยการผลิตต่างๆ มีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรสูญเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีสูงมาก ปัญหาต่อมาพืชผลที่ผลิตได้มีปริมาณที่ต่ำลง และมีคุณภาพลดลง เนื่องจากพืชผลทางการเกษตร

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต
๒. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

เป้าหมาย

ศพก. เครือข่าย ต.สระแก้ว เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๕ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย ต.สระแก้ว

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๘ ครั้ง (๒ สัปดาห์/ครั้ง) เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๓,๕๐๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๓,๕๐๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- ค่าอาหารกลางวัน ๘ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๑๖ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละเอียด ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๗๐ คน) - แปลงเรียนรู้ (ป้ายละ ๑,๐๐๐ บาท) - สมมนาคุณวิทยากร (๔ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๘ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - กระเป๋าผ้าใส่เอกสาร ใบละ ๑๒๐ บาท	๓๖,๐๐๐ ๑๖,๘๐๐ ๖,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๔,๘๐๐ ๒,๔๐๐ ๑,๘๐๐ ๓๐๐ ๓,๖๐๐
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๗๗,๗๐๐/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตข้าว ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย
๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตร้อยละ ๕
๓. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่ได้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๕๐ เปอร์เซนต์

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณจำนวน ๗๗,๗๐๐ บาท/ปี

สอนศิลปศาสตร์
สำนักงานเกษตร
อำเภอแม่เมาะสุพรรณบุรี

๒. ชื่อโครงการ พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นกฎหมายที่ให้การสนับสนุนการประกอบกิจการของเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยส่งเสริมให้ชุมชนนำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นสินค้าและบริการที่เป็นเอกลักษณ์ โดยสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันประกอบกิจการในลักษณะของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะสร้างงาน สร้างรายได้และทำให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ รวมถึงเป็นรากฐานในการสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจของประเทศ การดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนมีขั้นตอนและกลไกการดำเนินงานที่สำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ การรับรองสถานภาพวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน รวมถึงการทำหน้าที่นายทะเบียนวิสาหกิจชุมชน และการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร

โดยวิสาหกิจชุมชนมีความแตกต่างกันทั้งประเภทการประกอบกิจการและศักยภาพของกิจการ การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจึงต้องใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาให้วิสาหกิจชุมชนพัฒนาไปเป็นผู้ประกอบการชุมชนที่เข้มแข็ง ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรที่ทำให้ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุไม่เพียงทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรเกิดการหมุนเวียนอัตรากำลังทำให้มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรุ่นใหม่มเพิ่มขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต้องมีการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินด้านส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนเองก็ประสบกับปัญหาสมาชิกที่ดำเนินงานมีอายุสูงขึ้นและไม่สามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องหาบุคลากรรุ่นใหม่เข้ามาดำเนินกิจการต่อ ซึ่งอาจรวมไปถึงการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่เข้ามาเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน

การดำเนินกิจกรรม

วิเคราะห์ศักยภาพ

๑.๑ สิ่งที่มี

๑. เป็นกลุ่มที่มีองค์ความรู้ด้านการแปรรูปอาหาร
๒. ที่ตั้งอยู่ในชุมชน สมาชิกในกลุ่มมีความสามัคคี

๑.๒ สิ่งที่ขาดและสามารถจัดหาได้เอง

๑. การกำหนด บทบาท หน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่มยังไม่ชัดเจน
๒. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น
๓. วัสดุ/อุปกรณ์แปรรูปเบื้องต้น

๑.๓ สิ่งที่ขาดและต้องการการส่งเสริมและสนับสนุน

๑. การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการตลาด

๒. การสนับสนุนบรรจุภัณฑ์
๓. เงินทุนในการต่อยอดสินค้า

การบริหารจัดการ

๑. ด้านการบริหารสมาชิก (ระยะเวลาดำเนินการ มีนาคม ๒๕๖๒)

๑.๑ กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและสมาชิกให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ครอบคลุมประเด็นที่สำคัญ และเผยแพร่ให้สมาชิกทราบ

- การเลือกตั้งประธาน คณะกรรมการวิสาหกิจชุมชน โดยกำหนดเป็นวาระ ๒ ปี ซึ่งการเลือกตั้งคณะกรรมการ สามารถพิจารณาจากความเหมาะสม ความชำนาญ ประสบการณ์
- กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและประกาศอย่างเป็นทางการ
- ชี้แจงบทบาท อำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบให้สมาชิกทราบ เพื่อให้เกิดการรับรู้และปฏิบัติตามตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายและประสานงานได้อย่างถูกต้อง

๑.๒ กำหนดเป้าหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับขององค์กรเป็นลายลักษณ์อักษร

- เพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน
- เพื่อให้สมาชิกในวิสาหกิจชุมชนมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน
- เพื่อให้การดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โดยสามารถแบ่งกฎ ระเบียบ ออกเป็นด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านบัญชีและการเงิน เป็นต้น และมีการติดประกาศตามความเหมาะสม ส่งผลให้การผลิตสินค้าของวิสาหกิจชุมชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ด้านการบริหารทุน (ระยะเวลาดำเนินการ มีนาคม – กรกฎาคม ๒๕๖๒)

๒.๑ ระดมทุนในลักษณะการถือหุ้น วิสาหกิจชุมชน กำหนดกติกา/หลักเกณฑ์ในการถือหุ้น ซึ่งต้องกำหนดเพดานหุ้นให้ชัดเจน ซึ่งต้องกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจน เช่น ราคาหุ้น จำนวนการถือหุ้น การจ่ายผลค่าตอบแทน เป็นต้น และต้องมีการชี้แจงให้สมาชิกได้รับทราบและทำความเข้าใจ ตลอดจนจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน

- เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเป็นเจ้าของร่วมกัน
- เพื่อให้มีเงินทุนเพียงพอในการดำเนินกิจกรรม

๓. ด้านวัตถุดิบและการผลิต (ระยะเวลาดำเนินการ มิถุนายน ๒๕๖๒)

๓.๑ จัดหาวัตถุดิบ ในการผลิตสินค้า

๓.๒ วางแผนการผลิต โดยผลิตตามความตามความต้องการตลาด หรือออเดอร์ที่ได้รับ

๓.๓ กระบวนการผลิตมีความสะอาด

๔. ด้านการบริหารการตลาด (ระยะเวลาดำเนินการ มิถุนายน ๒๕๖๒)

๔.๑ มีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้น่าสนใจ

๔.๒ ประชาสัมพันธ์สินค้า ผ่านช่องทางต่างๆ อาทิเช่น งานออกร้าน เฟซบุ๊ก ไลน์ ฯลฯ

๔.๓ มีโปรโมชั่นในตัวสินค้า เป็นต้น

เป้าหมาย

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปวิสาหกิจชุมชนตำบลสระแก้ว ๑๓๙/๖ หมู่ที่ ๖ ต.สระแก้ว สมาชิก ๒๕ ราย

สถานที่ดำเนินงาน

ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปวิสาหกิจชุมชนตำบลสระแก้ว

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๕ (ปีละ ๑ ครั้ง)

งบประมาณ

ภายในวงเงิน ๙,๘๙๕ บาท

สามารถใช้จ่ายงบประมาณตามรายการ ดังนี้

๑. ค่าอาหาร รายละเอียดไม่เกิน ๑๕๐ บาท/มื้อ/ครั้ง
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม รายละเอียดไม่เกิน ๓๕ บาท/มื้อ
๓. ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงาน
๔. ค่าจัดจ้างในการจัดทำเอกสารประกอบการประเมินศักยภาพ
๕. ค่าจัดจ้างทำไวนิล
๖. ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่

หมายเหตุ รายการใช้จ่ายงบประมาณข้างต้นสามารถพิจารณาตามความเหมาะสม รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการสัมมนา ดังนี้

- ๑) ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๒๕ ราย ๆ ละ ๑๕๐ บาท/มื้อ รวม ๑ มื้อ เป็นเงิน ๓,๗๕๐ บาท
- ๒) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒๕ ราย ๆ ละ ๓๕ บาท/มื้อ รวม ๒ มื้อ เป็นเงิน ๑,๗๕๐ บาท
- ๓) ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงานเพื่อการประเมินศักยภาพ ภายในวงเงิน ๑,๖๔๕ บาท
 - กระดาษถ่ายเอกสาร เอ ๔ จำนวน ๒ รีม ๆ ละ ๑๓๕ บาท เป็นเงิน ๒๗๐ บาท
 - สมุดปกอ่อน จำนวน ๒๕ เล่ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
 - ปากกาลูกกลิ้ง (สีน้ำเงิน) จำนวน ๒๕ ด้าม ๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๓๗๕ บาท
 - แฟ้มกระดุมใส จำนวน ๒๕ แฟ้ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
- ๔) ค่าจัดจ้างจัดทำเอกสารประกอบการสัมมนา จำนวน ๒๕ เล่ม ภายในวงเงิน ๑,๒๕๐ บาท
- ๕) ค่าจัดจ้างทำไวนิล ขนาด ๓ เมตร x ๒ เมตร ภายในวงเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- ๖) ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่ ภายในวงเงิน ๕๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (Output)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน
๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนสามารถแผนพัฒนากิจการไปใช้พัฒนากิจการไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๕
๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ ๘๐

ตัวชี้วัด

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนสามารถจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนได้ ๒๕ ราย

หมายเหตุ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน งบประมาณจำนวน ๙,๘๙๕ บาท/ปี

๓.ชื่อโครงการ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

หลักการและเหตุผล

คนไทยส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและประเทศไทยจะอาศัยการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การเกษตรเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะพืชผลทางการเกษตรเป็นสินค้าที่ส่งออกที่สำคัญนำรายได้เข้าประเทศได้ปีละมหาศาลและผลักดันประเทศไปเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลกแต่ปัจจุบันการเกษตรได้รับผลกระทบจากการซื้อปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูงมากส่งผลกระทบต่อราคาต้นทุนการผลิตสูงขึ้นประกอบกับคนไทยนิยมทำการเกษตรเคมีมากกว่าใช้รูปแบบตามธรรมชาติ การใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรประเทศไทยมีแนวโน้มมากขึ้นแต่กำลังความสามารถในการผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรของประเทศไทยนั้นไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีเข้าจากต่างประเทศทำให้ประเทศไทยเสียดุลการค้า การใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณมากแทนธาตุอาหารที่เป็นอินทรีย์วัตถุและการใช้สารเคมีฆ่าแมลงแทนสมุนไพร เพื่อการกำจัดศัตรูพืช ก่อให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น

๑. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เกิดจากสารปนเปื้อนของสารเคมีในแหล่งน้ำและดินทำให้ระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตเสียไป

๒. ปัญหาต่อความปลอดภัยสุขภาพของเกษตรกรซึ่งจะส่งผลให้สุขภาพชีวิตของเกษตรกรต่ำลงเนื่องจากได้รับสารเคมีเข้าไปในร่างกายมากๆ ตลอดจนปัญหาการตกค้างของสารเคมี ผลิตผลทางการเกษตรส่งผลให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

ในขณะที่การใช้ปุ๋ยและสารเคมีส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นประจวบกับมีการรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม คุณภาพของพืชผักและใส่ใจผู้บริโภคมากขึ้น ปัจจุบัน เกษตรกรมีความสนใจการเกษตรแบบธรรมชาติและหรือเกษตรยั่งยืนกันมากขึ้น จึงใช้สิ่งต่างๆ ในธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว มาทดลองและประยุกต์ให้เป็นประโยชน์มากขึ้น การเกษตรแบบธรรมชาติโดยใช้เทคนิคทางด้านจุลินทรีย์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือในธรรมชาตินี้ เป็นภูมิปัญญาที่ได้พัฒนาในหลายประเทศ เช่น เกาหลี ไทย เป็นต้น จนได้น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพไว้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพหรือปุ๋ยน้ำชีวภาพ แล้วแต่จะเรียกซึ่งมีความหมายเหมือนกัน

จึงมีแนวความคิดที่จะนำวัสดุที่เหลือใช้ทางการเกษตร เช่น สับปะรด และกากน้ำตาล นำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ ดังนั้นการเอา จุลินทรีย์ ช่วยในการเร่ง ปฏิกิริยาการย่อยสลายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เหลือใช้ให้เป็นปุ๋ยชีวภาพเพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิต การเกษตร ลดการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศที่มีราคาสูง ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาต่อสุขภาพต่อเกษตรกรและผู้บริโภคด้วย

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง
๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

เป้าหมาย

ศพก. เครือข่าย ตำบลสระแก้ว เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๕ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๕๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๑ ครั้ง/ปี - เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกร ผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) ตำบลละ ๕๐ ราย - วัสดุสำนักงาน กระดาษ A๔ ตำบลละ ๒ รีม ปากกาเคมี ๓๐ บาท/ด้าม จำนวน ๓๘ ด้าม) การดาษฟาง แผ่นละ ๖ บาท ตำบลละ ๑๐ แผ่น - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๑,๗๕๐ ๒๕๐ ๖๐ ๖๐ ๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) ๒๐ ราย - วัสดุสำนักงาน (กระดาษ a๔ ตำบลละ ๑ รีม) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๗๐๐ ๑๒๕ ๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๗๐ คน) สับปะรด ๓ ส่วน กิโลกรัมละ ๓๐ บาท ตำบลละ ๙๐ กิโลกรัม กากน้ำตาล ๑ ส่วน ลิตรละ ๓๐ บาท ตำบลละ ๒ แกลลอน แกลลอนละ ๑๕ ลิตร - สมนาคุณวิทยากร (๑ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๑ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - แฟ้มกระดุม ใบละ ๒๐ บาท	๓,๐๐๐ ๑,๔๐๐ ๒,๗๐๐ ๙๐๐ ๑,๒๐๐ ๓๐๐ ๑,๒๐๐ ๒๐๐ ๔๐๐
๔.ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๑๕,๙๙๕/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตสารชีวภาพ จำนวน ๒๐ ราย
๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถลดการเผาตอซังลง ร้อยละ ๕๐

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณ
จำนวน ๑๕,๙๙๕ บาท/ปี